

Broj: 03-02-290/2017
Sarajevo, 12.05.2022. godine

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Zastupnički dom
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedatelj

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 15-05-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01-	02-	732	17

PREDMET: Izjašnjenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o amandmanima na Prijedlog zakona o doprinosima

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije BiH, a u svezi sa odredbama članka 190. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20), u privitku Vam dostavljam **Izjašnjenje o amandmanima na Prijedlog zakona o doprinosima**, koje su u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH podnijeli: Klub zastupnika SDP (1 amandman), Klub zastupnica_ka Naše stranke (3 amandmana), Klub zastupnica_ka Naše stranke i Klub zastupnika „Država“ (3 amandmana), Samira Begić, zastupnica (1 amandman) i Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku Zastupničkog doma (1 amandman), a koje je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila na 314. sjednici, održanoj 12.05.2022. godine.

Izjašnjenje se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

PREMIJER

Fadi Novalić

Privitak: kao u tekstu na hrvatskom jeziku

Cc: Federalno ministarstvo financija -
Federalno ministarstvo finansija
gđa Jelka Milićević, ministar

GOVERNMENT

Na temelju članka 73. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Pročišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u svezi sa odredbama članka 190. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20), nakon razmatranja amandmana na Prijedlog zakona o doprinosima, koje su u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH podnijeli: Klub zastupnika SDP (1 amandman), Klub zastupnica_ka Naše stranke (3 amandmana), Klub zastupnica_ka Naše stranke i Klub zastupnika „Država“ (3 amandmana), Samira Begić, zastupnica (1 amandman) i Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku Zastupničkog doma (1 amandman), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, na 314. sjednici, održanoj 12.05.2022. godine, utvrdila sljedeće:

IZJAŠNJENJE

o Amandmanu na Prijedlog zakona o doprinosima, kojeg je podnio Klub zastupnika SDP u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN

U članku 17. prijedloga Zakona o doprinosima iza stavka (9) dodaje se novi stavak (10) koji glasi: (10) Izuzetno od odredbe stavka (1) ovog članka, za radnike zaposlene u IT industriji kojima se isplaćuje mjesečna plaća u visini iznad prosječne neto plaće u Federaciji BiH, mjesečna osnovica za obračun doprinosa predstavlja iznos neto plaće isplaćene u periodu od šest mjeseci prije stupanja na snagu ovog zakona, pod uvjetom da je neto plaća povećana u visini od 15 do 20 posto u odnosu na iznos prosječne neto plaće isplaćene tom radniku u radoblju od šest mjeseci prije stupanja na snagu ovog zakona. U svakoj narednoj godini osnovica ostaje ista, osim za slučaj dodatnog povećanja neto plaće kada će osnovica predstavljati iznos od 90 posto prosječne neto plaće isplaćene u posljednjih šest mjeseci prethodne godine, s tim što za korištenje mjesečne osnovice iz ovog stavka dodatno povećanje prosječne neto plaće može biti maksimalno 20 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Postojeći stavak (10) postaje stavak (11).

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvća
Obrazloženje

Zakonom o doprinosima je propisan sustav bruto plaća, te osnovica za obračun doprinosa ne može biti neto osnovica. Osnovica za obračun doprinosa je bruto plaća, utvrđena ugovorom o radu u skladu sa propisima o radu i internim aktima poslodavca i sastoji se iz: doprinosa iz plaće, poreza na dohodak i neto plaće.

Prijedlogom Zakona o doprinosima utvrđena je zbirna stopa doprinosa od 32,50%, troškovi plaća će biti znatno niži u odnosu na sadašnji obračun plaća, što ostavlja prostor poslodavcima, generalno, kao i u IT industriji za povećanje plaća.

IZJAŠNJENJE
o amandmanima na Prijedlog zakona o doprinosima, koje je podnio Klub
zastupnica_ka Naše stranke u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN I

U članku 5. Prijedloga iza stavka (2) dodaje se stavak (3) koji glasi:

„Izuzetno od stavaka (1) i (2) ovog članka, obveznikom se ne smatraju fizičke osobe koja ostvaruju prihode po osnovu privremenih i povremenih slobodnih aktivnosti, kao i po osnovi uplata iz inozemstva.“

IZJAŠNJENJE
Amandman se ne prihvća
Obrazloženje

Prijedlog Zakona sadrži odredbe kojim su izvršena proširenja osnovica za obračun doprinosa i povećan obuhvat obveznika doprinosa, kao i izvršeno jedinstveno definiranje obveznika doprinosa za vrste osiguranja koje su danas različito propisane na razini pojedinih kantona. Te postavke u pojedinim odredbama Zakona bile su osnova za smanjenje zbirne stope doprinosa sa 41,5% na 32,5%.

Prijedlogom Zakona o doprinosima propisuje se, između ostalih, obveza doprinosa na primanja koja osobe ostvaruju od obavljanja privremenih i povremenih poslova kao i primanja koja osobe ostvaruju neposredno iz inozemstva od inozemnog isplatitelja, na način da se obračunava i uplaćuje samo doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje, u slučaju da je osoba osigurana na zdravstveno osiguranje po bilo kojoj drugoj osnovi (iz osnove radnog odnosa, kao nezaposlena osoba, osoba koja dobrovoljno uplaćuje zdravstveno osiguranje i sl.), što je i najčešći slučaj. Navodi u obrazloženju Amandmana da osobe nemaju regulirana prava drugim zakonima u vezi sa uplaćenim doprinosima po ovoj osnovi, su netočni jer je novim Zakonom o mirovinskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/18) regulirano da i ova primanja ulaze u mirovinsku osnovicu ukoliko su plaćeni doprinosi po istim stopama kao za radni odnos, tako da će navedene osobe moći ostvarivati prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja na osnovi uplaćenih doprinosa. Doprinos za zdravstveno osiguranje na navedena primanja će se obračunavati i uplaćivati samo u slučaju da osoba nije osigurana na zdravstveno osiguranje po bilo kojoj drugoj osnovi, što nije česta pojava. U vezi sa uplatama doprinosa za zdravstveno osiguranje za osobe koje nisu osigurane na zdravstveno osiguranje po drugoj osnovi, nakon stupanja na snagu novog Zakona o doprinosima, uskladit će se propisi o zdravstvenom osiguranju sa odredbama ovog zakona i za predmetne osiguranike kao i za još neke kategorije osiguranika, kako bi se reguliralo korištenje prava na zdravstveno osiguranje iz osnove uplaćenih doprinosa. Također, ukazujemo na odredbe članka 27. Zakona o doprinosima koji omogućuje uplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje za osobe koje nisu osigurane po drugoj osnovi, a imaju sredstva za izdržavanje tj. upravo obveznike koji se spominju u prijedlogu amandmana.

Također se predloženim odredbama u Zakonu žele stvoriti preduvjeti za smanjenje crnog tržišta radne snage i smanjenje sive zone, odnosno neregistriranih poslovnih aktivnosti.

AMANDMAN II

U članku 13. stavku (1) točka (d) se briše.

IZJAŠNJENJE
Amandman se ne prihvća

Obrazloženje

Isto kao i Obrazloženje vezano za Amandman I.

AMANDMAN III

U članku 23. stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Mjesečne osnovice za obračun doprinosa osiguranika iz stavka (1) proizvod su iznosa prosječne plaće

- a) koeficijenta 0,29 za osiguranika po osnovi poljoprivrede,
- b) koeficijenta 0,29 za osiguranika po osnovi šumarstva,
- c) koeficijenta 0,65 za osiguranika po osnovi obrta i srodne djelatnosti,
- d) koeficijenta 0,65 za osiguranika po osnovi ostalih samostalnih djelatnosti,
- e) koeficijenta 1,10 za osiguranika po osnovi profesionalnih djelatnosti."

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvća

Obrazloženje

Čl. 23. i 24. Prijedloga zakona, propisan je način utvrđivanja osnovice za obračun doprinosa samostalnih poduzetnika kao umnožak prosječne plaće i odgovarajućeg koeficijenta ovisno o vrsti djelatnosti i načinu plaćanja poreza na dohodak (u paušalnom iznosu ili na osnovi poslovnih knjiga). S obzirom da poduzetnici ostvaruju dohodak, a istim se ne isplaćuje plaća koja je osnova za obračun doprinosa, navedenim Zakonom je propisan način utvrđivanja osnovice za obračun doprinosa poduzetnika, a ministar financija krajem tekuće godine propisuje za narednu godinu mjesečne osnovice za obračun doprinosa na bazi prosjeka bruto plaća isplaćenih u Federaciji BiH za prvih devet mjeseci prethodne godine (što je također jedan od ekonomskih pokazatelja). Na isti način utvrđuju se osnovice za obračun i plaćanje doprinosa iz osnove obveznih osiguranja i u važećem Zakonu o doprinosima kao i u svim zemljama u okruženju s tim da su osnovice u nominalnim iznosima znatno više u zemljama u okruženju jer je i prosječna bruto plaća u istim znatno viša u odnosu na Federaciju BiH.

IZJAŠNJENJE

o amandmanima na Prijedlog zakona o doprinosima, koje su podnijeli Klub zastupnica_ka Naše stranke i Klub zastupnika „Država“ u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN I

U članku 23. stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Mjesečne osnovice za obračun doprinosa osiguranika iz stavka (1) proizvod su iznosa prosječne plaće

- a) koeficijenta 0,29 za osiguranika po osnovi poljoprivrede,
- b) koeficijenta 0,29 za osiguranika po osnovi šumarstva,
- c) koeficijenta 0,65 za osiguranika po osnovi obrta i srodne djelatnosti,
- d) koeficijenta 0,65 za osiguranika po osnovi ostalih samostalnih djelatnosti,
- e) koeficijenta 1,10 za osiguranika po osnovi profesionalnih djelatnosti."

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvća

Obrazloženje

Člankom 23. Prijedloga zakona, propisan je način utvrđivanja osnovice za obračun doprinosa samostalnih poduzetnika kao umnožak prosječne plaće i odgovarajućeg koeficijenta ovisno o vrsti djelatnosti. Obzirom da poduzetnici ostvaruju dohodak, a istim se ne isplaćuje plaća koja je osnova za obračun doprinosa, navedenim Zakonom je propisan način utvrđivanja osnovice za obračun doprinosa poduzetnika, a ministar financija krajem tekuće godine propisuje za narednu godinu mjesečne osnovice za obračun doprinosa na bazi prosjeka bruto plaća isplaćenih u Federaciji BiH za prvih devet mjeseci prethodne godine (što je također jedan od

ekonomskih pokazatelja). Sukladno odredbama Prijedloga zakona, imajući u vidu značajno smanjenje zbirne stope doprinosa, sa 41,50% prema važećem Zakonu, na 32,50% u Prijedlogu zakona, mjesečna obveza doprinosa bit će približno jednaka obvezi doprinosa prema važećem Zakonu, osim za djelatnosti: poljoprivreda i obrt i srodne djelatnosti, gdje će mjesečna obveza doprinosa po novom Zakonu biti značajnije niža u odnosu na mjesečnu obvezu doprinosa po važećem Zakonu. Na isti način utvrđuju se osnovice za obračun i plaćanje doprinosa iz osnove obveznih osiguranja i u važećem Zakonu o doprinosima kao i u svim zemljama u okruženju s tim da su osnovice u nominalnim iznosima znatno više u zemljama u okruženju jer je i prosječna bruto plaća u istim znatno viša u odnosu na Federaciju BiH.

AMANDMAN II

U članku 24. stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa proizvod je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,55.”

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvća

Obrazloženje

Člankom 24. Prijedloga zakona, propisan je način utvrđivanja osnovice za obračun doprinosa samostalne poduzetnike koji porez na dohodak plaćaju prema paušalnom iznosu. Imajući u vidu značajno smanjenje zbirne stope doprinosa, mjesečne obveze doprinosa sukladno odredbama Prijedloga zakona bit će približno jednake mjesečnim obvezama doprinosa u skladu sa odredbama važećeg Zakona.

AMANDMAN III

U članku 24. stavak (4) mijenja se i glasi:

„(4) Izuzetno od odredbe stavka (3) ovog članka, mjesečna osnovica za obračun doprinosa, za osiguranike koji obavljaju niskoakumulativne djelatnosti starih tradicionalnih zanata utvrđenih posebnim propisom, za osiguranike koji obavljaju prijevoz putnika samo s jednim sredstvom prijevoza i bez zaposlenika i za osiguranike po osnovu trgovca pojedinca, je proizvod iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,29, a za obveznike koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost ili kućnu radinost mjesečna osnovica za obračun doprinosa je proizvod iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,25.”

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvća

Obrazloženje

Člankom 24. stavak (4) Prijedloga zakona propisuju se mjesečne osnovice za plaćanje doprinosa za: osiguranike koji obavljaju niskoakumulativne djelatnosti starih tradicionalnih zanata, za osiguranike koji obavljaju prijevoz putnika samo s jednim sredstvom prijevoza, za osiguranike po osnovu trgovca pojedinca kao i osiguranike koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost ili kućnu radinost. Navedeni osiguranici, sukladno odredbama Prijedloga zakona će imati izuzetno stimulatívne mjesečne osnovice za plaćanje doprinosa, koje su daleko niže u odnosu na iznos najniže plaće, a posebno za djelatnosti: poljoprivrede i kućne radinosti.

IZJAŠNJENJE

o Amandmanu na Prijedlog zakona o doprinosima, kojeg je podnijela Samira Begić, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN

U članku 23. stavak (3) mijenja se i glasi:

„Mjesečne osnovice za obračun doprinosa osiguranika iz stavka (1) proizvod su iznosa minimalne neto plaće i:

- a) koeficijenta 0,29 za osiguranika po osnovi poljoprivrede,
- b) koeficijenta 0,40 za osiguranika po osnovi šumarstva,
- c) koeficijenta 0,80 za osiguranika po osnovi obrta i srodne djelatnosti,
- d) koeficijenta 0,80 za osiguranika po osnovi ostalih samostalnih djelatnosti,
- e) koeficijenta 1,40 za osiguranika po osnovi profesionalnih djelatnosti.”

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvća

Obrazloženje

Sustav plaća u Federaciji BiH je zasnovan na bruto načelu, te predloženo utvrđivanje osnovice kao umnoška iznosa najniže neto plaće i odgovarajućeg koeficijenta je neprimjenjivo. Čl. 23. i 24. Prijedloga zakona, propisan je način utvrđivanja osnovice za obračun doprinosa samostalnih poduzetnika kao umnožak prosječne plaće i odgovarajućeg koeficijenta ovisno o vrsti djelatnosti i načinu plaćanja poreza na dohodak (u paušalnom iznosu ili na temelju poslovnih knjiga). S obzirom da poduzetnici ostvaruju dohodak, a istim se ne isplaćuje plaća koja je osnova za obračun doprinosa, navedenim Zakonom je propisan način utvrđivanja osnovice za obračun doprinosa poduzetnika, a ministar financija krajem tekuće godine, propisuje za narednu godinu mjesečne osnovice za obračun doprinosa na bazi prosjeka bruto plaća isplaćenih u Federaciji BiH za prvih devet mjeseci prethodne godine (što je također jedan od ekonomskih pokazatelja). Na isti način utvrđuju se osnovice za obračun i plaćanje doprinosa iz osnove obveznih osiguranja i u važećem Zakonu o doprinosima kao i u svim zemljama u okruženju s tim da su osnovice u nominalnim iznosima znatno više u zemljama u okruženju jer je i prosječna bruto plaća u istim znatno viša u odnosu na Federaciju BiH.

Godišnji iznosi doprinosa, navedeni u obrazloženju uloženog Amandmana, za razdoblje od 2016. godine do 2019. godine, uopće se ne odnose na obrtnike, odnosno isti se odnose na poduzetnike slobodnih zanimanja, u koje su uključeni: odvjetnici, notari, privatna zdravstvena djelatnost, samostalni revizori, porezni savjetnici, samostalne računovođe, samostalni inženjeri, arhitekta i druge slične djelatnosti, kojima je propisana najviša osnovica za obračun doprinosa, a koja je neznatno viša od prosječne plaće. Mjesečni iznos doprinosa obrtnika u 2016. godini kretao se od 131,50 KM do 342,00 KM, a u 2019. godini od 140,70 KM do najviše 365,60 KM (ovisno o vrsti obrta i načinu plaćanja poreza na dohodak). Shodno navedenom mjesečna obveza doprinosa za obrtnike, u predmetnom razdoblju (od 2016. do 2019. godine) povećavala se godišnje prosječno za 1,75%.

IZJAŠNJENJE

o Amandmanu na Prijedlog zakona o doprinosima, kojeg je podnio Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN

U članku 58. Zakona o porezu na dohodak kojim se regulira stupanje na snagu i primjena Zakona, datum 01. januar 2020. godine mijenja se i glasi: 01. januar 2023. godine.

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvća

Obrazloženje

Amandman se odnosi na Prijedlog Zakona o doprinosima, kako je i navedeno u preambuli i obrazloženju Amandmana a, u samom Amandmanu, greškom je naveden Zakon o porezu na dohodak. Uzimajući u obzir intenciju Amandmana, da se zakon primjenjuje od 01. siječnja 2023. godine, kao i obrazloženje dostavljeno uz ovaj Amandman, isti je materijalno opravdan, ali pored tehničke greške, Amandman nije ni nomotehnički uređen u skladu sa Pravilima i postupcima za izradu zakona i drugih propisa Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 71/14). Slijedom navedenog Vlada Federacije BiH će uputiti Amandman kojim uređuje primjenu ovog zakona od 01. siječnja 2023. godine.

V. broj: 668 /2022
12.05.2022. godine
Sarajevo

PREMIJER

Fadil Novalić